

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика” в Югозападен университет „Неофит Рилски“.

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 11.10.2017 г. (Протокол № 18) по искане на висшето училище (вх. № 640/ 06.10.2017 г.).

На заседание, проведено на 05.12.2018 г. (Протокол № 31), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на утвърдената с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 11.01.2018 г. (Протокол № 1) експертна група в състав:

1. Проф. д-р ик.н. Нено Павлов, Международно висше бизнес училище – Ботевград
2. Доц. д-р Диана Ималова, Стопанска академия „Д. А. Ценов”
3. Доц. д-р Илияна Стоянова, Софийски университет „Св. Климент Охридски“
4. Изабела Таскова, студент в Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Наблюдаващ процедурата от ПКЧНУ: проф. д.ик.н. Румен Георгиев
Наблюдаващ процедурата член на ПКЧНУ: проф. д-р Желю Владимирев
(решение на Акредитационния съвет на НАОА от 25.10.2018 г./ Протокол № 18).

Експертната група е извършила проверка в ЮЗУ през периода от 03.04.2018 г. до 05.04.2018 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКЧНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище”.

Обучението на студенти в ПН 3.8 „Икономика“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ се организира и провежда от Стопанският факултет в ОКС „бакалавър“ (редовна и задочна форма) и ОКС „магистър“ (редовна и задочна форма) по пет специалности, а така също и на докторанти по една програма („Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културна сфера)“. Обучението по конкретни специалности, форми и ОКС се извършва съобразно образователната мисия, цели, задачи и приоритети на университета, разписани в Стратегията за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски” 2012 – 2020 г., Стратегия за развитие на Стопански факултет 2016-2020 г., Стратегия за развитие на ПН 3.8. Икономика и др. ЮЗУ „Неофит Рилски“ има приета и публично огласена на интернет страницата си политика за осигуряване на качеството в сферите на дейност на ПН 3.8. Икономика, като неразделна част от стратегическото управление. Качеството на образованието, вкл. в ПН 3.8. „Икономика“ се оценява посредством текущи прегледи, периодични самооценки по катедри, външни оценки и периодични одити (5 бр. през оценявания период), чийто резултати се докладват на факултетски съвети за предприемане на действия и мерки. В ПН 3.8. Икономика е създадена среда за провеждане на политика на интеграция между научни изследвания, обучение и преподаване на

академичния състав посредством изградената академична инфраструктура и вътрешната нормативна рамка, като правила, процедури, работни инструкции, специализирани звена и стандарти, правещи я приоритет в университетската Стратегия за развитие до 2020 г. и Стратегията на професионалното направление.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието“.

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има изградена подходяща организация за управление на качеството на образователната дейност, вкл. в ПН 3.8. Икономика. Тя се основава на Университетската система за осигуряване и оценяване на качеството (УСООКО). Изградени са и функционират Университетска комисия по осигуряване и оценяване на качеството и акредитацията, Съвет по качество на образованието, Административен отдел „Оценяване и поддържане на качеството“, Факултетна комисия по осигуряване и оценяване на качеството и акредитацията, катедрени отговорници по качеството с разписани правила за дейността им. В колективните органи са включени представители на студентите, докторантите, преподавателите и външни заинтересовани страни. В ЮЗУ е създадена Комисия по етика в научните изследвания с функции да съдейства за съблюдаването на Етичните норми при изпълнението на професионалните задължения от академичния състав, при осигуряването на академичното единство и академичните свободи, предотвратяването и санкционирането на изпитни измами и плагиатство. Въведени са процедури за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни работи, дисертационни трудове и други научни издания. През оценявания период 2013-2017 г. няма констатирани прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство в ПН 3.8. Икономика.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“.

Програмите в ПН 3.8. Икономика са разработени и съобразени с мисията, визията, основните приоритети и дългосрочни цели на Стратегията за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“ 2012 – 2020 г. и Стратегията за развитие на ПН 3.8. Икономика. В квалификационните характеристики и в учебните планове ясно са разграничени професионалните компетенции, които придобиват завършващите студенти. Разработени и официално са приети от Академичния съвет методически стандарти за учебната документация, включващи квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми и процедури за тяхното изготвяне и актуализиране. В ПН 3.8. Икономика периодично се набира, систематизира и анализира информация от потребителите на кадри относно професионалната подготовка на студентите и тази информация се използва при актуализирането на някои от учебните програми. В професионалното направление има работеща система за обективно оценяване на знанията и уменията на студентите по отделните дисциплини и при дипломирането им. Осигурена е съвместимост с учебните планове и програми на висши училища от България и страни членки на ЕС. В ПН 3.8. Икономика се прилагат специфични процедури за наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на всяка учебна програма и учебната документация на отделните специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. През учебните 2015/2016 и 2016/2017 години е осъществено цялостно вътрешно оценяване на качеството на обучението в ПН 3.8. Икономика по 5 специалности в ОКС „бакалавър“, 6 специалности в ОКС „магистър“ и 188 учебни програми. През акредитирания период са извършени два цялостни прегледа на учебната документация на специалностите. Периодично се правят актуализации на учебните програми по отделните дисциплини с участието на представители на бизнеса и публични институции, студенти, завършили специалисти и други заинтересовани страни. През последните две години общо 10 студенти и 10

работодатели са взели пряко участие в прегледа на учебните програми. Параметрите на учебната документация на предлаганите от ЮЗУ „Неофит Рилски“ специалности в ПН 3.8. Икономика са съобразени с националните нормативни изисквания. В учебните планове за специалностите по ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ липсват конкретни позиции за факултативни дисциплини, въпреки оповестената в тях възможност за изучаването им в професионалното направление.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”.

Обучението на студентите от ПН 3.8. Икономика се провежда съобразно действащите изисквания към образователно-квалификационните степени, поставените образователни цели и задачи. Учебната документация на специалностите се осъвременява в съответствие с промените и предизвикателствата пред пазара на труда. В професионалното направление се провежда политика по разширяване на практическото обучение чрез по-активно участие в студентски стажове и практики. Налице са 17 рамкови споразумения за съвместно сътрудничество с потребители на кадри и 30 договора с обучаващи организации за партньорство в провеждането на практическо обучение на студенти от ПН 3.8. Икономика. Поддържа се обратна връзка за удовлетвореността от стажовете и практиките както на студентите, така и на работодателите. Студентското мнение е обект на регулярни проучвания в Стопанския факултет. За оценяване удовлетвореността на студенти, дипломанти и докторанти от обучението се набира, обработва и анализира информация с помощта на специални въпросници, обхващащи целия цикъл на обучение. В ПН 3.8. Икономика се прилагат съвременни методи за оценяване постиженията на студентите. Те се описват от преподавателя в учебната програма и регламентират в Правилника за образователните дейности на ЮЗУ. В ПН 3.8. Икономика се поддържа обратна връзка между преподаватели и студенти чрез преки контакти, регулярни срещи, анкетни допитвания и чрез тюторната система. Принципите и критериите за формиране на изпитните оценки, както и условията за присъждане на кредити са оповестени публично на сайта на ЮЗУ. За периода на акредитация в комисиите за държавни изпити и защита на дипломни работи в ПН 3.8. Икономика са участвали 7 представители на практиката. Качеството на образователния процес се гарантира чрез текущ мониторинг и периодични анализи на резултатите, в които участват студенти, партньорски организации, експерти и работодатели. В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има въведена организация за разглеждането на жалби на студенти и докторанти от комисиия, която е регламентирана в Правилника за образователните дейности и Вътрешните правила за разглеждане на сигнали и жалби. През акредитирания период няма подадени писмени жалби от обучаваните студенти и докторанти в ПН 3.8 „Икономика“.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл” на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

В Стопански факултет е създадена подходяща организация за привличане, прием и адаптиране на български и чуждестранни студенти и докторанти към обучението в ПН 3.8. Икономика. Публично оповестени на информационния сайт на ВУ са прилаганите вътрешни нормативни актове, обхващащи всички етапи от „жизнения цикъл“ на студента – прием, обучение, развитие, мобилност, признаване на срокове на обучение и дипломиране. През оценявания период общият брой на приетите студенти в ОКС „бакалавър“ по ПН 3.8 „Икономика“ е 1349, а в ОКС „магистър“ – съответно 876. За този период са се дипломирали 959 студенти в ОКС „бакалавър“ и 925 студенти в ОКС „магистър“. Висок е делът на прекъсналите и

отпадналите студенти в ОКС „бакалавър“ – 601 или близо 45% от обучаваните.

В ПН 3.8. Икономика има утвърдена процедура за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, съответстваща на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Осигурени са възможности за мобилност на студенти и докторанти от ПН 3.8. Икономика на база сключени двустранни споразумения за участие в програмата „Еразъм +“. Отчетено е двукратно увеличение на университетите-партньори на ЮЗУ „Неофит Рилски“ по Програма „Еразъм +“ в областта на обучението по икономика към края на 2017 г. (общо 18) в сравнение с началото на акредитирания период. На институционално и факултетно ниво са разработени и се прилагат публично оповестени нормативни документи, уреждащи организацията и дейностите по програмата Еразъм +. Въпреки създадените организационни предпоставки, реализираната студентската мобилност в ПН 3.8. Икономика все още е изключително ниска. Докторантската мобилност се реализира предимно под формата на участия в международни летни училища и по проект BG051PO001-3.3.05-0001 „Наука и бизнес“, изпълняван от МОН, като през последните две учебни години, такава не е реализирана. В ПН 3.8. Икономика са разработени и се прилагат правила за включване на студенти и докторанти в изпълнението на изследователски проекти. В периода 2013 - 2017 г. се регистрират общо 302 участия на студенти и докторанти във вътрешни, национални и международни изследователски проекти. По години на оценявания период относителният дял на студентите и докторантите, участвали в изследователски проекти не надвишава 6,3% (стойност в началото на периода), като за целия период се очертава низходяща тенденция на тези участия. Броят на докладите на студенти и докторанти от професионалното направление в научни сесии, национални и международни конференции също отбелязва намаление за оценявания период (от 402 през 2013 г. за студенти до 138 през 2017 г. и от 15 през 2013 г. за докторанти до 3 през 2017 г.). Спазват се изискванията относно съдържанието и легитимността на основните документи за образование и квалификация, издавани от Стопански факултет в рамките на ЮЗУ. Чрез алумни мрежата е изградена система за регистриране реализацията на завършилите студенти от ПН 3.8. Икономика. Алумни мрежата не само регистрира актуалната позиция на завършилите, но и подпомага тяхното кариерно развитие. В платформата на Центъра за кариерно развитие са интегрирани Анкетна карта за професионална реализация на випускниците и Информационна карта за кариерно развитие, които се попълват онлайн.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”.

В ЮЗУ „Неофит Рилски“, вкл. в ПН 3.8. Икономика се провежда кадрова политика, съобразена с университетската стратегия и законовите изисквания, с публично оповестените и прозрачно проведени процедури за привличане на нов персонал, за научно и професионално израстване на действащия академичен състав. През учебната 2016/2017 г. студентите от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 3.8. Икономика се обучават от 37 преподаватели на основен трудов договор (ОТД) и 4 преподаватели на втори ОТД (общо 41). Хабилитираните преподаватели са 16, като от тях 4 са професори и 12 са доценти. Нехабилитираните преподаватели са 25, като 8 от тях притежават образователна и научна степен доктор. За периода на оценяване се наблюдава намаляване броя на доцентите с 25% и на гл. асистенти с 33,34% и увеличаване повече от два пъти броя на асистентите без докторска степен. Обучението на студентите в ОКС „магистър“ през учебната 2016/2017 г. се осъществява от 18 преподаватели на ОТД при 21 през учебната 2012/2013 г. От тях 12 са хабилитирани лица (66,67%), като 3 са професори. От нехабилитираните лица 4 притежават образователна и научна степен доктор и двама са без научна степен.

Преподаването по профилиращите дисциплини в специалностите на двете ОКС се извършва почти изцяло от собствен преподавателски състав на ОТД с ЮЗУ „Н. Рилски“. Преподавателите на втори трудов договор четат лекции главно по счетоводни курсове в бакалавърска и в магистърска степен. В ОКС „Магистър“ – 4 семестъра, 2 преподаватели на ОТД и 2 преподаватели на ВОТД четат 18 дисциплини по счетоводно-финансов мениджмънт. Представените данни в доклада-самооценка регистрират три случая на несъответствия между професионалното направление на заеманата академична длъжност/научна степен и преподаваните учебни дисциплини. В ПН 3.8. Икономика има установена организация и ред за провеждане на регулярни атестации на учебно-преподавателския състав, основани на Правилника за атестиране на академичния състав. За периода са проведени две процедури за атестиране на общо 29 преподаватели. Първата атестационна процедура обхваща 13 преподаватели със 100% положителни оценки, докато при втората – относителният дял на положителните оценки е 81,25%. В университета са създадени условия за осъществяване на входяща и изходяща мобилност на преподавателския състав. През акредитирания период изходящата мобилност на преподавателите от ПН 3.8. Икономика е сравнително добра, но входящата е твърде ограничена и само от един университет.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея“.

В ПН 3.8. Икономика на преподавателите, студентите и докторантите са осигурени необходимите условия и среда за извършване на научноизследователска и публикационна дейност. Създадена е подходяща организация за колективно участие на преподаватели, студенти и докторанти във вътрешни и външни научни форуми, както и в реализирането на национални и международни проекти. Налице са възможности и процедури за публично разпространение на резултатите от НИД. Създадени са добри условия за информационно осигуряване на научните изследвания и работата по проекти, изпълнявани както от академичният състав, така и от студентите и докторантите. През оценявания период преподавателите, осигуряващи обучението в ПН 3.8. Икономика са взели участие в изпълнението на 67 образователни и изследователски проекти, като са регистрирани 576 участия, вкл. 116 участия в 33 проекта на преподаватели осигуряващи специализиращото обучение в ПН 3.8. Икономика. Общо за оценявания период академичният състав на Стопански факултет отчита 166 участия в национални и 220 участия в международни научни форуми. Средното участие на един преподавател в национални научни форуми е 0.74, а в международни форуми – 0.90, като в последния случай се отчита намаление от средно 1.47 участия в началото до 0.81 в края на оценявания период. За оценявания период публикациите на академичния състав в ПН 3.8. Икономика наброяват общо 642, от които в страната – 409 броя (63,7%) и в чужбина – 233 броя (36,3%). През акредитирания период средният брой публикации в страната на един преподавател от професионалното направление е 7,57 (като се очертава ясно изразена тенденция към намаляване), а в чужбина 4,31. От общия брой публикации в страната 24,7% са в реферирани научни издания, а от тези в чужбина - 13,9% са в реферирани научни издания (като се наблюдава тенденция на съществено нарастване – от 4.8% през 2012 г. до 31.3% през 2017 г.). От посочените общо 36 публикации в областта на стопанските и социалните науки в световните бази Web of Science и Scopus не става ясно какъв е броят и делът на публикации на преподавателите, осигуряващи обучението в ПН 3.8. Икономика по проблематиката на научното направление в научни издания с импакт фактор/импакт ранг. Броят на цитиранията на членовете на академичния състав, осигуряващ обучението в ПН 3.8. Икономика е 426, като 308 от тях са в реферирани научни издания. Средният брой цитирания на един преподавател на първи ОТД е 11,51, в т.ч. в реферирани издания – 8,32. Преподавателите на първи ОТД са изготвили 211 рецензии и 73 становища и отзиви, като членове на научни журита за

присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за заемане на академични длъжности, както и като участници в редакционни колегии и други експертни групи. Студентите и докторантите, обучаващи се в специалностите на ПН 3.8 Икономика се включват в НИД главно чрез участие в проекти, научни форуми и конференции, като е осигурена възможност на желаещите да публикуват своите изследвания на страниците на електронното списание, поддържано от Университетското издателство на ЮЗУ „Неофит Рилски“ –“Scientific Research”, но няма данни за брой такива публикации. Броят на зачислените докторанти през акредитирания период е 7, а защитените докторски дисертации през този период са 2. Броят на защитилите докторанти на един хабилитиран преподавател, осигуряващ обучението в ПН 3.8. Икономика докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културната сфера)” е 0,50.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

ПН 3.8. Икономика при ЮЗУ разполага със самостоятелна, функционално пригодна материално-техническа база, със съвременно оборудване за извършване на качествена учебна и изследователска дейност. Налице са достатъчни учебни площи, работни и учебни места за обучение на студентите и докторантите, както и за НИД на академичния състав. Всички учебни зали в Стопанския факултет са оборудвани с мултимедийни проектори и екрани. Студентите и преподавателите в ПН 3.8. Икономика ползват съвременно оборудвани компютърни учебни зали, с лицензи на различни софтуерни продукти и гарантиран неограничен, свободен, безжичен достъп до Интернет. На разположение на студентите и докторантите от ПН 3.8. Икономика са достатъчен брой библиотечни и информационни ресурси на хартиен и електронен носител, както и достъп до електронна база данни за подпомагане на тяхното обучение и научноизследователска дейност. Библиотечният фонд непрекъснато се обогатява и допълва. Университетът разполага с много добра спортна и почивна бази, които се ползват и от студентите и докторантите в ПН 3.8. Икономика. В ЮЗУ са създадени условия, компетенции, среда и ресурси за въвеждане на дистанционна форма на обучение. Взето е решение за разработване на материали за електронно учебно съдържание, но ПН 3.8. Икономика все още не разполага с акредитирана програма за дистанционно обучение. В ПН 3.8. Икономика е изградена тюторна система за академично подпомагане и работа със студентите. Центърът за кариерно развитие към ЮЗУ предоставя услуги свързани с подпомагане, информиране и подобряване на професионалната реализация на студентите, кариерното им ориентиране и развитие. Подробно е регламентирано и ресурсно е осигурено административното обслужване на студентите и докторантите.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”.

В ПН 3.8. Икономика се прилага съвременна организация за управление на информацията, свързана с качеството на обучението на студентите и тяхната професионална реализация. Изградени са структури и процедури за осигуряване и анализиране на информацията, подкрепени с конкретни действия за нейното управление и ефективно използване. През акредитирания период студентското удовлетворение от програмите е обект на постоянен мониторинг от страна на административния отдел по качество. Центърът за кариерно развитие към ЮЗУ „Неофит Рилски“ е водещ в анализа на учебните ресурси, кариерното развитие на

завършилите, оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността. Обратната връзка се осъществява и чрез организирането на срещи, кръгли маси и обучения на студенти с представители на бизнеса. В университета функционира система за връзка с алумни. Поддържа се актуална информационна база данни за реализацията на завършилите студенти. Актуализира се и се популяризира разработеният електронен визитник на успешно реализиралите се възпитаници на университета, в т. ч. и в ПН 3.8. Икономика. От предоставените резултати от анкетно проучване сред 160 дипломирани студенти от ПН 3.8. Икономика се установява, че 38% от тях работят по завършената специалност. В Стопанския факултет се поддържа собствен информационен масив за международните постижения и тенденциите в развитието на специалностите в ПН 3.8. Икономика. Съхраняваната информация се използва при периодичните актуализации на учебните планове и програми и на съдържанието на учебните курсове.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има изградена система за осигуряване и оповестяване на актуална и пълна информация относно образователната, научноизследователската и творческата дейност в рамките на ПН 3.8. Икономика. На интернет страницата на Стопански факултет се публикува актуална, ясна и лесно достъпна информация, свързана с академичния „жизнен цикъл“ на студентите. На официалния уеб сайт на Стопански факултет, както и в рекламни материали и брошури публично се оповестяват условията за кандидатстване, квалификационните форми, степените и специалностите за обучение, състоянието и перспективите на професионалната реализация на завършилите ПН 3.8. Икономика. Във факултета са създадени условия за популяризиране на научната продукция, творческите изяви и постижения на студентите, докторантите и преподавателите. Периодично се провежда студентска и докторантска научна сесия на тема „Управление, качество и конкурентоспособност за устойчиво развитие“, като разработките се публикуват в електронен вариант. Факултетът публикува както на електронен носител, така и онлайн сборници с материали от студентски научни прояви. На преподавателите и докторантите от ПН 3.8. Икономика е осигурена възможност да публикуват научната си продукция на страниците на академичните списания „Икономика и управление“ и „Предприемачество“. На уеб страницата на Стопански факултет се предлага актуална информация за условията, процедурите и документите, свързани с възможностите за входяща и изходяща мобилност на студенти, докторанти и преподаватели. С цел подпомагане професионалното ориентиране на студентите се организират срещи с доказали се в професията представители на бизнеса и публичния сектор, предварително обявявани на интернет страницата на факултета.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”.

В ПН 3.8. Икономика има разработена система за управление и текущ мониторинг на качеството на образователния процес, съпроводен с целеви анализ на резултатите. Провеждат се периодични проучвания сред студентите и бизнес организациите за качеството на обучението и професионалната пригодност на завършилите за успешна трудова реализация. През оценявания период 10 работодатели и 10 студенти са участвали пряко в подобни прегледи и обсъждания. Процесът по организиране и провеждане на анкетите, както и обобщаването на резултатите се подпомага от Центъра за кариерно развитие. Успеваемостта на

студентите в ПН 3.8. Икономика е обект на системно наблюдение и оценка. В ПН 3.8. Икономика периодично се извършва анкетиране на студентите за оценка на качеството на учебните курсове, удовлетвореността от работата на преподавателите, организацията на учебния процес, организацията на административното и библиотечното обслужване и др. Създадена е подходяща организация на изпитните процедури за оценяване на знанията и уменията на студентите. Изградена е и функционира система за проследяване професионалната реализация на випускниците.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”.

В ПН 3.8. Икономика периодично се извършват вътрешни и външни (от НАОА) одити, организира се планиран процес на самооценяване и след-акредитационен мониторинг на учебните програми и дейности, подкрепени с предприемане на коригиращи действия и промени. В отговор на изискванията на конкурентната среда, в ПН 3.8. Икономика регулярно се осъществява актуализация на учебната документация на база сравнението ѝ със сродни висши училища в България и ЕС, промените в националното законодателство, изпълнението на препоръките на надзорни органи и бизнеса, съобразяването с мнението на студентите и сигналите на пазара на труда. За получаването на обратна информация относно постиженията на студентите, в състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се привличат представители на водещи работодателски организации. В ЮЗУ се реализират целенасочени стъпки и дейности, свързани с усъвършенстване на академичните дейности в ПН 3.8. Икономика след САНК. Те са фокусирани върху повишаване относителния дял на участващите преподаватели в международни проекти, броя на публикуваните през акредитирания период резултати от научни изследвания, учебници и учебни помагала, разширяването на двустранните договори с университети-партньори, подкрепящи мобилността на студенти, докторанти и преподаватели. В резултат на реализацията на препоръките с постоянен срок и ежегодно отчитаните резултати след последната програмна акредитация са постигнати конкретно измерими промени в качеството на обучението, НИД и академичния състав на ПН 3.8. Икономика, потвърдени в доклада на САНК.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **16.01.2019 г. (Протокол № 1)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика” в Югозападен университет „Неофит Рилски“ на основание обща оценка **8,49 (осем цяло и четиридесет и девет стотни)**.

За ОКС «бакалавър»

- „Финанси“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Маркетинг“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Счетоводство и контрол“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Международен бизнес“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Икономика на публичната сфера“ – редовна и задочна форма на обучение.

За ОКС «магистър»

- „Финанси“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Маркетинг“ - редовна и задочна форма на обучение.
- „Счетоводно-финансов мениджмънт“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Международен бизнес“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Икономика на публичната сфера“ – редовна и задочна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е пет години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.8 „Икономика“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“, за ОКС „бакалавър“ – 1 200 студенти (редовна и задочна форма на обучение) и за ОКС „магистър“ - 600 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 1 800 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се увеличи относителният дял на студентите, участващи в научноизследователски и практико-приложни проекти.

Срок: постоянен

2. Да се увеличи броят на студентите, участващи в мобилност с цел обучение и практика.

Срок: постоянен

3. Да се увеличи броят на хабилитираните преподаватели (ОТД) с научна специалност в областта на финанси и счетоводство.

Срок: декември 2019 г.

4. Да се увеличи участието на преподавателите, осъществяващи обучение по професионално направление 3.8 „Икономика“, в международни форуми.

Срок: постоянен

5. Да се увеличи броят на публикациите на преподавателите, осъществяващи обучение по професионално направление 3.8 „Икономика“, в научни издания с импакт фактор и ранг.

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: съществено съответствие

Председател на ПКЧНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)